

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru z pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja **upravnistvu** v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Štev. 2.

V Mariboru, dne 11. januarja 1900.

Tečaj XXXIV.

Vabito na naročevanje.

Oč novem letu vabimo uljudno vse dose-danje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še nadalje za leto 1900 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi.

Z novim letom izhaja naš list v isti obliki, kakor dozdaj, a ceno mu znižamo.

Kdor more, naj pristopi med deležnike „katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša za celo leto 10 K, in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. — Naročnina pa znaša za celo leto 4 krone, in za polovico leta 2 kroni, ter za četrť leta 1 krono.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Preziranje.

Na Dunaju se sestavlja novo ministerstvo. Predsedništvo v ministerstvu bo prevzel najbrž pl. Körber, a tudi baron Gautsch se imenuje. Novo ministerstvo se namerava sestaviti iz samih uradnikov, le Čehi, Poljaki in Nemci dobijo svoje zaupne ministre. Za Čehe se imenuje sekcijski načelnik dr. Režek, za Poljake vitez Bilinski, za Nemce pa Prade in tudi halberajnski Stürgk. Novo minister-

stvo bo imelo nalogo, da spravi Čehe in Nemce.

Vsakega Jugoslavana mora grabiti nevolja, kadar sliši, da se o vseh narodih govori, da se vsi narodi jemljejo v poštev pri sestavi novega ministerstva, le Jugoslavani se dosledno prezirajo. Za njihove želje se nihče ne briga. Mi Jugoslavani smo pasterke avstrijske države. Dobri smo le pri plačevanju denarnega in krvnega davka, sicer pa jezik za zobe. Sedaj se bodo uravnale jezikovne razmere na Češkem, na jugu pa bo ostalo vse pri starem. Pri nas se ne bodo postavile nobene meje germaniziranju in italianiziranju, ampak še nadalje bodo divjale nasprotné sile proti nam, mi pa se bomo morali braniti, namesto da bi vse svoje zmožnosti posvečevali gospodarskemu in duševnemu ljudskemu napredku.

Mi smo prorokovali, da bo prišlo tako, da bomo stali kmalu osamljeni na državnem političnem bojišču. Ko so Čehi, globoko užaljeni, da so se jim z odpravo jezikovnih naredb vzele vse že podeljene narodne pravice, so sklenili stopiti v obstrukcijo ter so iskali zavznikov. Jugoslavani radi široko odpiramo usta, kadar govorimo o vseslovanski vzajemnosti. Toda v tem trenutku smo pozabili na vseslovansko vzajemnost, in prazni upi na drobtinice z ministerskih miz so nam zvezali roke. Mi smo dobili Wurmserja, Wagnerja, Rotšedla, Čehi pa so delali obstrukcijo tudi brez nas, vrgli Claryjevo ministerstvo in sedaj je vlada prisiljena, da se s Čehi pogaja. Ko bi se naši državni poslanci potegnili takrat za Čehe, potegnili bi se Čehi sedaj tudi za

nas, in govorilo bi se sedaj ne samo o uravnavi čeških, ampak tudi jugoslovanskih jezikovnih razmer. Sedaj pa se nihče ne zmeni za nas.

Politika je v marsičem podobna trgovini. Kdor v trgovini ne misli samo, kaj bo danes in jutri, ampak gleda in prevdarja tudi za daljno bodočnost, ta ni slab trgovec in več ko verjetno je, da bo sijajno prospeval. Tudi v politiki ne smemo misliti samo na sedanjost, ampak tudi na prihodnost. In ako bi naši poslanci ne čakali pri vsakem ministerstvu do njegovega padca na takozvana «dejanja, po katerih mislijo soditi ministerstvo», ampak že prej preiskali ozračje ter, ako potrebno, stopili tudi v odločno opozicijo, bilo bi že marsikaj boljše. Zdaj pa zmeraj čakamo na dejanja in če ministerstvo tudi stori kako «dejanje,» vse lepo odpuščamo ter še krotko dalje čakamo. Naša politika je politika večnega čakanja, ne pa načel. Mogoče je, da bi morali Slovenci v boju za načela izginoti, a gotovo je, da bomo umrli pri tem neodločenem nastopanju in politikovanju. Ako moram umreti, umrjem pa vendar rajši v boju za načela, nego pa na marazmu politične neodločnosti.

Slovenski narodni ponos.

Pod tem nadpisom nameravamo razpravljati stvar, ki je za naše narodno življenje in za našo narodno prihodnost velikega pomena. Prosimo torej bralce, da tem vrstam sledé s potrpežljivostjo in s tako ljubeznijo, s kakoršno se pišejo.

Listek.

Roža trpljenja.

Češki spisal J. Červenka.

I.

V eni izmed krivih in temnih ulic toledskega mesta je stala pred mnogimi leti hiša skoro popolnoma skrita za visokim mauriškim stolpom starodavne farne cerkve. Zidana je bila še za časov arabskih. Bila je velika, temna in revna prav tako, kakor je bil njen lastnik — žid, po imenu Danijel Levi.

Ta žid je bil zavisten in osvetežljen, kakor jih je mnogo iz njegovega plemena, pa tudi zvit, prevarljiv in podel, kakor nihče drug.

Če tudi neizmerno bogat, kakor so si pošepetavali ljudje, tičal je vendar ves dan sključen v svoji prodajalnici, ki je bila podobna temni kleti. Tu je skladal in zlagal kovove verižice, stare pase in razbite leptotije, s čemur je mnogo tržil z veselimi fanti, potujočimi starinarji in ubogimi plemiči.

Akoravno je sovražil kristjane neizrekljivo, vendar je snel, ne enkrat, temveč desetkrat umazano svojo kapico, ki je pokrivala njegovo plešasto, požoltelo glavo, kedar je šel mimo

njega plemenitaš slavnega rodu ali kanonik stolne cerkve. Včasí je vsprejel celo v svoji štacuni koga izmed svojih sosedov ter se jim uklanjal s prijaznimi pozdravi in s priliznjenim smehljanjem.

O Danijelovem smehljanju se je govorilo po celem Toledu. Njegovo vedenje je bilo nad mero mirno navzlic razžalitvam, šalam in dovtipom sosedov.

Zaman so lučali dečki, hoteč ga razžaliti, kamenje na njegovo kočó, zaman so se trudili služabniki iz najbližje palače ga razjeziti s psovkami silno grdimi, in stare, pobožne ženske iz obližja so se zaznamovale zaman s križem, kedar so prestopile prag njegove hiše, kakor bi bile opazile samega pravcatega zlodeja. Danijel se je smejal vedno čelarno in nezapopadljivo.

Njegova tenka, udrtá ustna so se raztegovala v enomer v senci njegovega velikan-skega nosa, zakrivljenega, kakor jastrebov kljun, in da si je švigala iz njegovih majhnih, zelenih, odrtih in v gostem obočju skoro skritih očij neprestano iskra tajnega gnjeva, vendar je nadaljeval mirno, in kakor bi za nič ne maral, klepanje s svojim železnim kladvičem na naklo, na katerem je popravljál na tisoče rjavih in na vitez k ničemur potrebnih drobnjav, s katerimi je bila napolnjena vsa njegova prodajalnica.

Nad vhodom židovske kočé se je odpiralo arabsko oknice iz pisanega stekla, ostanek starodavne podrtine toledske zgradbe.

V tem delu hrama, katerega je slabo razsvetljevala barvana svetloba, prodirajoča skozi to ozko okno, edino odprtino na ulico, stanovala je Sara, hči Danijelova, katero je ljubil oče nad vse.

Kedar so šli sosedje iz tega mestnega dela mimo židovske kočé in so zapazili slučajno Saro za veternicami mauriškega okna in Danijela v dve gubi sključenega nad naklom, klicali so glasno, čudeč se krasoti mlade židovke: «Ni mogoče, da bi iz toli gnjilega debela mogla pognati tako krasna vejica!»

In zares, Sara je bila čudokrasna!

Imela je velike oči, obokane s črnimi obrvmi, izpod katerih je žarila plamenena zenica, kakor zvezda na nebu v globoki noči

Nje ustna, zgoča in rožnata, bila so kakor iz rudečih koralov izrezana od nevidne viline roke. Njen vrat, čist, belobleščeč in mehko prozoren lesketal se je, kakor alabastrov nagrobni steber.

Štela je kakih šestnajst let, in že je bila izražena v njenem licu ona sladka otožnost, očarajoča naša srca, in iz njenih ust so prodirali že vzdihí, prerokujoči budoče se hrepenenje.

Uvod.

Vsak človek ima nekaj lastnin, kakor dušnih vrlin, telesnih močij, gmotnega imetka. Ali nekateri ceni svoje lastnine oziroma to ali uno izmed njih bolje, drugi manje. Prvi si tudi prizadeva radi njih zadobiti veljavo; nekaj stalnega je v njem, kar ga kakor tajna vzmet povzdiguje ter brani, da se ne zavrže, da ne stori ničesar, kar bi bilo njegovim lastninam neprimerno. Če se cenitev dušnih lastnin ne pretirava in je brez zaničevanja drugih bitij, pravimo, da ima dotičnik ponos, da je ponosen. Prvo torej ni nič slabega, še nekaj dobrega je, toda jako lahko se izpremeni v slabost; človeku je treba silno paziti, da iz ponosa ne nastane ošabnost, prevzetnost, štimanost, napihnjenost, oholost. Toliko torej o ponosu posameznega bitja.

Govori se pa tudi o narodnem ponosu, t. j. o ponosu, ki ga ima vsak posameznik na lastnine svojega naroda. Narod je lahko ponosen na svoje duševne lastnosti, na svojo zemljo, na prosvetni napredek, na politične uspehe in dr. — Narodni ponos nahajamo pri vsakem narodu, dokler je zdravega mozga; manjkanje ponosa je znamenje smrtne bolezni, in v tem hipu, ko ponos začne minevati, začne narod hirati, ter se nagibati poginu. To nam pričuje zgodovina; doslej še noben narod ni bil izvzet. Narodni ponos je torej narodu neobhodno potreben, on je mozeg njegovega žitja. Ponos vzdržuje narod po koncu, kadar ga stiska nadloga, on mu daje poguma in ga izpodbada k velikim činom in žrtvam, on pa ga tudi drži, da ne zdrkne s pota časti. Vendar narod, kojemu ponos mineva, ni še izgubljen; kajti oslabei ponos se da zopet ojačiti. Tako so se rešili že mnogi narodi, ki so bili blizu pogina, s tem, da je v njih umirajoči ponos z nova oživel.

Toda govoriti nam je o narodnem ponosu v Slovencih. Tudi v našem narodu mora biti ponos, če se še šteje med živeče. Ali kam ga je šteti, med čvrste, med umirajoče, ali med mrtve? Zgodovina in narodopisje nam pravita, da slovenski narod sicer sedaj ni v takem stanju, da bi se mogel razvijati, a da mu moč raste, in je torej trdno upati krepke prihodnosti. Sovražne sile pritiskajo nanj že mnogo stoletij, da bi ga strle, zmlele, in grozne so bile muke in bolečine, ki jih je imel trpeti, toda v kljub vsemu si je tiste lastnosti, ki so pogoj zdravega življenja, ohranil, in očitvidno in brezdvomno je, da kakega pol stoletja sem življenja moč v njem čudno raste, tako silno, da menda v vsej zgodovini ni drugega takega primera. V veliki nevarnosti je bil naš narod,

da ga zadene smrtna kosa in tedaj ponosa pač skoraj ni več bilo v njem čutiti; ali odkar mu gre na bolje, je tudi ponos začel rasti in danes se že vsaj toliko javlja, da ga je dognati; toda jako slab je še pač.

Spoznali pa smo gori narodni ponos kot tajno vzmet, ki daje narodu krepkost in trdnost. Čim živejši ponos, tem krepkejši narod. Največji dobrotnik je slovenskemu narodu potemtakem tisti, ki mu jači ponos. In v tem smislu narodu nekaj dobrega storiti, ta namen narekuje te-le vrstice.

Slovenec ima mnogo vzrokov, da je ponosen in sicer do skrajne meje ponosen. Lastnin ima toliko in tako izbornih, da mu je med vsemi narodi Stvarniku pač posebno biti hvaležnemu. Zlasti je lahko ponosen na svojo zemljo, na kojoj ga je Bog postavil, na duševne darove, na svoj jezik, na narodovo zgodovino in na to, da je Slovan. Vsak Slovenec pač naj mnogokrat o teh lastninah premišljuje in storil bode imenitno narodno delo v svrhu, da se jači narodni ponos.

(Dalje prihodnjič.)

Politični ogled.

Avstrijski nadvojvoda Fran Salvator pripoznava, da si Nemčija hoče iz naših dežel narediti most do Adrije in da bo vsled tega prišlo prej ali slej do vojne med Avstrijo in Nemčijo. Nadvojvoda piše:

«Vojne je potreba in ta vojna mora priti, ker našim sosedom se vzbuja želje po lepih podonavskih deželah in ker nemške meje potrebujejo, da se razširijo tudi proti vzhodu. Kakor se je Avstrija že od nekaj borila za svoje pravice, tako se bode morala boriti svoj čas za svoj obstanek; in ta boj bode odločilen. Naj bi se ta čas, ki nam še preostaja, dobro porabil, da si pridobimo vsaj predpogoje za srečno obrambo.»

«Navzlic vsemu rotnju in zagotavljanju prijateljstva nam mora biti jasno, da so težnje sosednje prusko-nemške države po razširjenju skrajno nevarne celokupnosti monarhije.»

In nadvojvoda Salvator, član naše vladarske hiše, je prepričan, da je nujno potrebno za Avstrijo, da se zveže z Rusijo. Nadvojvoda piše namreč dalje:

«Medsebojno zблиžanje Avstrije z Rusijo naj bi se utrdilo v trajajočo zvezo, ker le v tem moremo zazreti poročstvo srečne bodočnosti naše monarhije.»

Iz nemške države. Poslanik pruskega kralja na Dunaju, grof Eulenburg, je

povišan knezom. Povišanje si je ta mož v polni meri zaslužil, to moramo pripoznati tudi celo mi avstrijski Slovani. Kajti da se avstrijska zunanja in znotranja politika suče, kakor želi Prusija, to je v prvi vrsti zasluga grofa Eulenburga. — Pruski princ Henrik je imenovan viceadmiralom avstrijske mornarice.

Volitve na Goriškem. Pri volitvi v deželni zbor so goriški Slovenci namesto grofa Coroninija vendar edino volili Slovenca Gabrščka. Sedaj pa pride še volitev v državni zbor. Tukaj pa bo med Slovenci, kakor vse kaže, velika zmešnjava. Nekateri hočejo zopet grofa Coroninija, drugi prof. Berbuča, dr. J. Tonklija, dr. J. Staniča in dr. Tumo.

Isterski deželni zbor se snide šele na spomlad, kakor se je naznanilo deželnemu odboru. Ni pa še določeno, kje se zbor snide. Kakor znano, je grof Badeni preložil sedež dež. zbora iz Poreča v Pulj, grof Thun pa v Koper, ker slovanski poslanci niso hoteli v Poreč. Kakor se zatrjuje, snide se dež. zbor zopet v Kopru, in vlada mu predloži načrt zakona, s katerim se določi kot bodoči sedež mesto Pulj.

Vojska v Južni Afriki. Novo leto ni nič sreče prineslo Angležem v Južni Afriki, čeprav bi je potrebovali prav mnogo. Prepustiti so že morali v tem letu Burom glavno mesto Bečuane, Kuruman, nadalje Colesberg, kojega pa je general Freuch oblegal, dokler ga niso Buri pošteno napodili. V veliki nevarnosti sta tudi mesti Makefing in Lady-smith, o kojih se vsak dan pričakuje, da padeta v roke Burov.

Dopisi.

Iz Sevnice. (Naše bralno društvo.) Večina slovenskih čitalnic na Spodnjem Štajaru ima namen, da si najprej oskrbijo dobro slovensko časopisje in potem še le nemško. A pri nas je to drugače. Naš odbor bralnega društva je izdal preteklo leto za časopisje in drugo berilo 280 K. Ali naše bralno društvo je komaj tretjino te svote izdalo za slovensko časopisje. Ko so si nekoč razlagali, da je «Slovenec» v nekem članku izjavil, da vsa posvetna gospoda pripada k liberalni stranki, je to naš odbor tako užalilo, da je potem pri zboru soglasno sklenil, da se mu koj naročnina ustavi. Ravno tako se je morala umakniti iz naše čitalnice tudi «Edinost», «Kmetovalec», «Domoljub», in še več drugih slovenskih listov. Tako ravnanje se mi zdi jako malo umestno. Vsled tega je tudi odbor sam kriv, da je udov bralnega društva iz

Bogati židje v mestu, uhvateni od njene čarobne krasote, prosili so jo za roko; ali židovka je ostala neobčutljiva za norost svojih čestilcev in za besede in svete svojega očeta, ki jo je silil, da bi si izvolila moža, preden postane sama tu na tem svetu. Vedno je bila hladna in tiha in ni dala na znanje s skrivnostnim vedenjem svojim nič drugega, kakor sklep, da ostane svobodna.

Končno je prišel neki dan eden izmed njenih čestilcev k Danijelu. Nevoljen je že bil, da ga Sara vedno zametuje in da ne mara za njegove prošnje. Vrh tega je sumil, da je večna ta žalost gotovo znamenje kake tajnosti, katero je skrivala v svojem srcu. Rekel je Danijelu:

«Veš, Danijel, kaj se med našimi brati skrivnostnega govori o tvoji hčeri?»

Žid je povzdignil za trenotje oči od nakla, ustavil svoje večno klepanje in vprašal, ne da bi se najmanje ganutje opazilo v njegovem obrazu:

«In kaj govorijo o njej?»

«Pravijo», nadaljeval je goreči ljubimec, «pravijo . . . jaz to vem . . . mnogo rečij . . . Med drugimi, da je tvoja hči zaljubljena v . . . kristjana . . .»

Ko je dospel do tega mesta, umolknil je ljubosumni ljubimec Sarin, da bi videl, kak utis so učinile njegove besede na Danijela.

Danijel je povzdignil iznova oči, gledal mu nekoliko trenotkov naravno v obraz, ne govoreč besedice, in obrnivši potem oči na naklo, da bi nadaljeval v prenehanem delu, dejal je:

«A kdo pravi, da vse to ni laž?»

«Ti, kateri so ju nekoč videli razgovarjati se vkup tu na ulici, ko si ti sedel v tajnem zboru naših rabinov», rekel je s posebnim naglasom mladi žid ves začuden, da ni imelo ne prejšnje sumničnje, ne zdajna njegova trditev nobenega učinka na Danijela.

Ta ni prenehal v svojem delu. Imel je oči uprte na naklo, na katerem je, odloživši kladivo, s pilico začel gladiti kljupo kovovo kakor lišp. Za trenotje je molčal; potem je pa začel govoriti z zamolklim, pretrganim glasom, kakor bi usta zbirala le mehanično misli, katere so krožile po njegovi glavi.

«Ha, ha, ha!» rekel je, smejoč se čudno, zbudljivo . . . Tedaj se zanaša ta kristjanski pes na mojo Saro, na ponos našega rodu in na palico, ob katero se opira moja starost in si misli, da mi jo zapelje!? . . . A vi si mislite, da to doseže? . . . Ha, ha, ha!» nadaljeval je v enomer, govoreč s seboj in neprenehoma se smejoč, dočim je pilica njegova škripala vsako trenotje silneje, zarivajoč se v kovino s svojimi zobčki, «Ha, ha, ha! ubogi Danijel, bodo rekli naši, da

že nori! A čemu pa je treba temu umirajočemu, onemogemu starcu tako krasne hčerke, če je ne ume varovati pred pohotnimi pogledi naših sovražnikov?! . . . Ha, ha, ha! . . . Misliš znabiti, da Danijel spi? . . . Misliš morda, če ima moja hči ljubimca . . . kar bi vsekako utegnilo biti, in če je ta ljubimec kristjan, in če jo hoče znabiti ugrabiti, in če ž njo uide, kar je vse mogoče . . . in ako na primer pobegne ž njo jutri, kakor se to zgodi včas, misliš . . . da bi si dal oropati Danijel ta zaklad, misliš, da bi se ne maščeval?!«

«Ali», zaklical je mladi žid segajoč mu v besedo, «veš znabiti? . . .»

«Vem», rekel je Danijel, ter ga sunil v hrbet, «vem več kakor ti, ki ne veš nič, in nič bi tudi ne vedel, ako ne bi prišla ura, kedar ti vsi povedó . . . Z Bogom! Oznanj našim bratom, da bi se brzkobrž sešli . . . Nocoj okolu dveh ali treh bodem pri njih!»

To rekši, potisnil je Danijel mladega žida na ulico; na to je pobral zopet svoje orodje in začel čisto mirno zapirati z dvojnimi zapahi okovane dveri svoje prodajalnice.

Hrušč, kterege so naredila vrata škrtajoč in škripajoč v svojih tesnih stežajih, je zabranil, da ni bilo slišati šuma na oknu, ki se je zaprlo v tem trenotju nagloma, kakor bi se bila Sara ravno odmaknila od njega.

(Konec pride.)

kmečkemu stanu tako malo. Kar se tiče fantov, bodisi kmečkemu ali gosposkemu stanu, je bil do letos še samo eden vpisan za udebralnega društva, kar je v resnici prav žalostno. Drugi udje zopet odpadajo. Imel sem preteklo leto večkrat priliko govoriti s tem ali z onim udom bralnega društva ter sem ga vprašal: „Ali greš kaj v čitalnico pogledat?“ Odgovorilo se mi je: nič; nadalje pravi: Letos sem še plačal, ali, da bi šel v čitalnico, tega veselja nimam več, ker ne morem dobiti nič prida v roke. Če si pa izposodim kaj, zopet ne dobim drugo, kakor «Narod.» Sl. odbor! Vi ste krivi, da se v Vašem bralnem društvu tako malo čita, in da ljudstvo ostane vsled tega še vedno v svoji zaspanosti. Ne ve, kaj je politika in kaj narodnost. In ravno zaradi tega se v našem trgu polni šulferajnska nemška šola s slovenskimi otroci, kar je gotovo največji škandal za celi sevniški okraj. Nadalje, zakaj naši posestniki gledajo mirno nemško uradovanje pri davčnem uradu in zakaj tako pridno zahajajo k nemškemu trgovcu g. Schalku? Vse to kaže na narodno nezavednost našega ljudstva. Naše bralno društvo pa tudi samo dremuje. Že dolgo časa opazujem našo čitalnico, ali tega se ne spominjam, da bi naša čitalnica priredila katero veselico ali poučni govor. Opozarjam udebralnega društva, da naj vsaj oni v tekočem letu storijo svojo narodno dolžnost. Zahtevajte odločno pri odboru, da se izvržejo ničvredni nemški časniki in nadomestijo z dobri slovenskimi. Posebno bi bilo dobro, da bi se «Slov. Gospodarja» in pa «Domovine» naročilo več števil, ker se po teh dveh listih v naši čitalnici najbolj poprašuje.

Selnica ob Dravi. Skoraj bode leto, odkar je prejšni naš župan, privandran Nemeč, odstopil, ter zapustil nasledniku občinsko blagajno polno dolgov. Menil je menda izprva, da zadostuje za županstvo biti Nemeč in slovenske domačine prezirati, a da mora skrbeti tudi za blagor in napredek občine, tega menda ni vedel. Naša vas je pod njegovim županstvom zaostala daleč za drugimi in novi župan ima opravka v obilici, da zamujeno vsaj nekaj popravi. Akoravno pa že sedi skoraj jedno leto na županskem stolu in gotovo več brižnosti kaže za županske dolžnosti nasproti občini — čast komur čast, akoravno ni našega rodu — se vendar ni nič storilo, da bi se zadostilo najnujnejši potrebi, da bi se nadomestil občinski studenec, ki zdravstvenim zahtevam naravnost nasprotuje, z boljšim studencem. Cela vas skoraj zajemlje iz njega pitno vodo, vsak z lastno posodo: vzemimo slučaj kake kužne bolezni, davice itd., kako lahko se na ta način okuži, voda v studencu in po vodi cela vas. Ali je gospod župan s svojim sicer bistrim vidom to občinsko potrebo zapazil, ne vemo, ali slišal bi to že lahko od drugih. Kakor mu bode tudi gotovo znano, je nekdo hudomušno vrgel v studenec že več dnij poginjenega krokarja; občina je morala studenec osnažiti; ali se je zoper hudomušnega oškodovalca postopalo pri povrnitvi stroškov z vso strogostjo? Bodemo videli, saj je vse v račun postavljeno; da bi se občini na take načine škodovalo, nikakor ne trpimo.

Baje dobimo tudi novo šolsko poslopje, ki pa bode ravno tako ponesrečeno, kakor dosedajno, ki se je še pred ne dolgim časom stavilo pod vodstvom nemškega županstva in ravno takega krajnega šolskega sveta. Kaj ne, dragi bralec, šolsko poslopje staviti tik gnoja, kaj takega se more izcimiti le v glavi, ki za domačijo nima smisla. Nanovo nameravano šolsko poslopje čez malo časa tudi ne bo več zadoščalo potrebam. Tega pa se menda že celo nihče ni domislil, da prostori, ki niso sposobni za učilnice iz zdravstvenih ozirov radi gnojnice pod okni, iz istega razloga ne bodo sposobni tudi za učiteljska stanovanja, in nadalje da je nujno potrebno, da otroci dobijo kmalu pitne zdrave vode; zdaj hodijo po sosednih hišah šolarčki za vodo prosjačiti; iz občinskega studenca more pa zajeti samo isti vode, ki si prinese čeber in vrv s seboj!

Tudi na pošti si je želeli marsikaj drugače! Ne vemo, kako da ne dobivamo mi zunaj vasi pisem na dom; pisma leže, ako slučajno kdo ne pride vprašat, dalj časa na pošti, ali bolje rečeno v prodajalnici poštarja, kjer jih lahko nadzoruje tudi trgovinski učenec. Na ta način zaležijo pisma, ki mi naznanjajo kaj važnega, kakor mogoče smrt svojih dragih, po jeden mesec in tako svojega namena tudi ne dosežejo!

Slišali smo tudi, da so nekteri sprožili misel osnovati v Selnici gospodarsko podružnico, da govorilo se je celo o mlekarški zadruzi, katerih prva bi naj poljedelca podučevala in mu pomogla v gospodarstvenih stvareh, druga pa mu donašala trajni dobiček za živinorejo.

Pozdraviti moramo te dobro namene, ker prepotrebne bi bile dotične zadruge, ali dvomimo kar naprej, da bi se dalo z lahka kaj takega osnovati; nemčurji, kakor privandrani Nemci so namreč najhujši nasprotniki vsakemu razvitku in poduku domačinov, ker jih kot nevedneže lažje molzejo in v svojo oblast spravljajo; gotovo bodo tudi pri tej prilichnosti svojo nasprotstvo pokazali, da bi se jim domačini vsaj enkrat vsedli na limanice.

Sv. Trojica v Slov. gor. Imamo jo, kmetijsko zadruzo pri sv. Trojici v Slov. gor., prvo v šentlenskem okraju. «Katoliško-politično društvo» za okraj sv. Lenart v Slov. gor. sklicalo je preteklo sredo zaupni shod, povabilo g. I. Kača in zadruza je bila ustanovljena. Zbralo se je veliko število najboljših kmetov sv. Trojice in okolice, dasi so nasprotniki na vse kriplje kmete odvrčevali od shoda ter jim zadruge slikali kot žive škrate, ki bodo premoženje njihovo kar požirali.

Vrli Kač je pa v dolgem, izbornem govoru pričujoče kmete povsem prepričal, da je združenje kmetijskega stanu neobhodna potreba, sicer v malo letih kmet popolnoma propade. Slika žalostne razmere na Hrvaškem, kjer kmet dela za grajščaka, kjer židovski Mažari delajo s Hrvatom, kakor mačka z mišjo. Omenja rodovitne Italije, kjer pa vlada največja lakota med kmeti, ki se živé ob salati in polenti ter spomladi z lastavicami vred v trumah vrejo v naše kraje za kruhom. Omenja kranjske Dolenjske, kjer so se izselile cele vasi. Kaj je krivo vsemu temu? Sovražnik jih je prehitel, izsesal, izkoristil. Taka preti tudi nam. Država sama nam ne more pomagati, če bi nam odpisala tudi vse davke — na jedni strani bi dala, na drugi bi morala vzeti — zato: pomagajmo si sami in združimo se. Doslej kmetje nimajo nobenih pravic, na Nemškem pa jih imajo in sami odločujejo v svojih zadevah, ker so združeni. Švica je najbogatejša država, da celo Rusijo zalaga z denarjem, tam ni bogatinov ni siromakov, ker so kmetje združeni, cela država je kmetijska zadruza.

Če se kmetje pri nas ne združijo, v dvajsetih letih ne bo nobenega kmeta več. Vinogradi nič ne rodijo, cena žitu je nizka, tudi živina nima nobene cene in to so glavni stebri kmetijstva. Če se pa združimo, ne bo se prodal niti liter vina kakor iz naše kleti in po tisti ceni, kakor bomo mi hoteli. Ceno žitu bomo mi odločevali. Recimo: Zadružniki imajo 30 parov volov prodati. Naznanijo svoji zadruzi, zadruza naznani «Zvezi» in ta pa na Dunaj, v Trst, Berlin itd. mesarskim zadrugam. Doslej državo zalagajo z vsemi potrebnimi živili samo judje in država mora drago plačevati, odslej pa bi država kupovala od zadrug.

Omenja nadalje razna zavarovanja in sicer v slučaju onemoglosti, za živino in zoper točo. Kmet mora biti zavarovan, ker država nam ne bo dajala pokojnine kakor uradnikom; če bi država dala kmetu penzijo na stara leta, morala bi ga pri njem vzeti! Z eno krono smo lahko vsi zavarovani, kdor bi obnemogel, dobil bi vsak dan eno krono. Obnemoreta oče in mati, izgovorita si prevžitek in ta tlači nju in mlada dva. Če bi pa bila zavarovana, dobila bi po eno krono

vsak dan, posestvo lahko ceneje prepustita. Če bo kmet zavarovan, ne bosta hlapec in dekla službe iskala po mestih, temveč pri kmetu, ne bodo hodili naši sinovi na ptuje, doma bo imel dovolj kruha in če je zavarovan, ostal bo doma. A združiti se moramo! 800.000 slovenskih kmetov nas je in če se združimo vsi, bo v naših vrstah velikanska moč, takrat bomo prišli do svojih pravic, sedaj pa nam le govori: Neumni kmet, plačaj pa molči! Zašumelo je po veliki dvorani, ko je požrtvovalni Kač končal svoj govor, od vseh strani je žel navdušeno pohvalo, katero je tudi zaslužil.

Sedaj se prične snovati zadruza. Pristopnina znaša 2 K, deležnina pa 12 K. Gsp. Kač opomni ter razloži, da ta denar ni zavržen, vsakteri zadružnik dobi knjižico, kjer je natančno vse zapisano, denar pa na obresti naložen. Pristopilo je na mesti 43 zadružnikov, kateri so izvolili dva odbora, ki ju objavljamo na drugem mestu. Zadruza je ustanovljena, ima izborna vodstvo, zlasti celo izurjenega in praktičnega tajnika. Ko bo zadruza registrovana, prične delovati. Najprvo priporoča gsp. Kač, naj si naroči umetnega gnojila, zatem naj prosi za učitelja živinoreje, za dva učitelja ki bi pregledala vinograde, slednjič naj prosi za kulturnega inženjera.

H koncu še spominja gsp. Kač zbrane kmete, naj nikar ne mislijo na konsumna društva, katera so neumestna pri nas ter prav lahko spravijo kmeta na kant, temveč vsi zadružniki kmetijske zadruge zavežejo se s trgovcem, da bodo vsi pri njem kupovali, trgovec se pa mora zavezati zadružnikom prodajati svoje blago za nekaj procentov ceneje. Tega so se tudi poprijeli naši kmetje ter sklenili kupovati zlasti samo pri trgovcih pri Sv. Trojici, ki so tudi zadružniki. Vam dragi slovenski kmetje kličemo: pristopite vsi h kmetijski zadruzi in Vi boste postali gospodje ne pa Trojičarji! Vam pa, dobro znanim nasprotnikom trojiškim, ki toliko ružete proti zadruzi, Vam ki ste kot pijavke izsesali našega kmeta ter ste obogateli od njegovih žuljev, Vam pa kličemo: Prišel bo čas, morda je že blizu, ko se bodo naši kmetje obrnili od Vas in če Vas oni zapustijo, kaj potem?! Vi še nas boste prosili, da bi Vas sprejeli v zadruzo, a mi Vas ne bomo hoteli ker ste nasprotniki vere, naroda in kmetijskega napredka in blagostanja!

Iz Ruš. (Gledališče v mariborskem «Narodnem domu.») Odkar je v mariborskem Narodnem domu jelo biti živo, sem imel že tudi priliko, videti gledališčni oder in občudovati igranje tamosnjih diletantov. Kakor so se ti-le kretali dovršeno, tako odgovarja tudi oder največjim zahtevam. Velik je, zraven tega pa tako bogato in tako krasno opremljen, da je za vse skrbjeno, naj se igra, kar se hoče. Kaj so pač naše borne deskice po kmetih v primeri s tem razkošjem! Oh, kako veselje mora biti, nastopiti na takem odru, a kakšno bi še le bilo, videti na njem domače igralce, premaknjene iz navadne bornosti v tako ponosne prostore! In porodila se mi je naslednja misel. Na Slov. Štajarskem, kar ga smemo šteti v obližje mariborsko, imamo par diletantskih društev, ki igrajo prav dobro in bi igrala še mnogo boljše, ako bi oprava ne bila tako skrajno skromna; tudi je ljudstvo doslej kazalo za gledališčne predstave veliko zanimanje; najljubši del zabave mu je. Boga hvalimo, da je tako, da ljudstvo plemenito zabavo ljubi. Radi tega pa bi se mu naj z odra duševna hrana dajala prav pogosto in najboljšo pripravljena. Izrekam torej prošnjo: ali bi slavni odbor mariborske Posojilnice ne hotel tudi drugim slovenskim gledališnim društvom prepustiti oder? Kar se tiče na kmetih igralcev, bi ne delalo nikake težave, da bi na mariborskem odru se dalo nastopiti. Najprej se vadijo doma na svojem odru, dokler ne znajo, na dan predstave pa še naredijo na mariborskem odru dve vaji, jedno dopoldne, drugo popoldne; potem bi pa menda že smeli srečo poskusiti. Tako diletantsko

društvo bi tisti dan potegnilo pol fare za seboj v Narodni dom, pomnožilo pa bi se število gledalcev še izdatno po Mariborčanih in sosedih. Opisana navada bi diletantom dokaj povečala veselje do igranja, ter povzročila med društvu tekmovanje, ki bi gledališčni umetnosti gotovo ne bilo na kvar; mariborskemu dramatskemu društvu pa bi menda tudi ne bilo neprijetno, če bi se včasih moglo malo oddehniti. Vrhu tega pa bi bilo še to velikega pomena, da bi Narodni dom družil daljne in bližnje sinove in hčere, kmetske in gospodske, da bi narodu bil v resnici drag dom.

Zreče. (Volitve v občinski odbor) so se vršile dne 17. novembra 1898. Ker so pa Nemci propadli, vsled tega je pet nemških Slovencev ali pet slovenskih Nemcev vložilo pritožbo zoper volitev. Njihovi razlogi bili so po našem prepričanju ničevi. V Gradcu so pa pritoževalcem vendar-le šli na roko ter so volitev za vse tri razrede razveljavili za voljo tega, ker je volitveni razglas bil baje predolgo časa nabit na črni tabli pri občinski pisarni. Nove volitve vršile so se dne 12. aprila 1899. Sedaj so Nemci na pomoč poklicali vse Pohorje pod Resnikom. V političnih zadevah nedolžni gospodarji so pri zajutreku v Vavknah sedli na limanice ter stopili vsled nevednosti v vrsto naših nasprotnikov. K enemu gospodarju so Nemci poslali nekega hlapca, ta ni hotel, ker ni smel iti iz hiše brez pričakovanega volilca. Toti sirotek je na volišču Nemcem skrbel za jezo, drugim pa je s svojim glasovanjem pripravil vesele trenutke razvedrila in smeha. Takšni stebri so podpora za nemštvo v Zrečah. Cvet gospodarjev pa se je držal krepko in hvalevredno. Nasledek je bil, da so Nemci propadli na vsej črti, t. j. samo v tretjem razredu, ker v drugem in v prvem razredu niso imeli upanja do «zmage» in torej tudi svojih «kandidatov» niso nastavljali. Ali nemirni duh noče mirovati. Znovič so se nekateri pritožili, češ, neka pooblastila so bila podpisana s svinčnikom. Na podlagi tega so orožniki ali žandarji morali preiskovati pri vdovah veljavnost podpisov. Vse se je našlo v redu, kakor to zahteva postava. Svojih Nemci niso tožili, kako da so k nekež vdovi poslali fanteka z naročilom, naj vdova podpiše. Nezvedena sirota je vstregla, postala je Nemka, a menda še danes ne ve, kdo vse da se je pod njenim podpisom podpisal za pričo, kakor to določuje postava, ki pravi, da pooblastiteljica in dve priči morajo podpisati ob enem. Na slovenskih pošteno pridobljenih pooblastilih so Nemci hoteli najti dlako, glede svojega pooblastila pa so bili kar tiho. Razlogi v pritožbi bili so torej zopet za nič. Ali v Gradcu so gospodje modrejši. Zasedli so, da se je volitven razpis baje za tri dni prehitro vzelo s črne table na občinske hiši! Koliko da je na tem resnice ali pomote, tega slovenski volilci ne morejo vedeti. Volitve so pač ovržene! Sedaj so volitve občinskega zastopa razpisane za 25. dan januarija. A v razpisu ni naznanjena ura, ob kateri se bo vršila volitev iz posameznih razredov. Kdo je tej pomanjkljivosti kriv? Saj gospod župan gotovo nima namena, da bi nagajal in kljuboval. In prorokuje se, da bo ta razpis nov razlog za razveljavljenje prihodnjih volitev za občinsko zastopništvo. Možje, gospodarji, davkoplachevalci! Dne 25. januarja pridite v občinsko pisarnico glasovat vsi, nobeden naj se ne skriva za peč! Zmaga mora biti naša! S svojim glasovanjem pokažimo, da se z vsemi močmi oklepamo gesla: Vse za vero, dom, cesarja!

Z Murskega polja. Novo leto je napovedovalo svoj nastop. Sneg, ki je padel za to zimo, je bil pokrit z ledeno skorjo, katera se je udirala od dežja, nanj padajočega. Po polju so bile vsled tega setve v nevarnosti segniti, ker radi ledene skorje ni mogel pristopiti zrak. Ob koncu starega in začetku novega leta pa je topli jug raztopil sneg, in je v malo dneh bila po potokih zdatna povodenj, katera je tu in tam tudi preplavljala

polja. Zamrznela reka Mura z debelim ledom se je pa ob nastopu vode iz pritokov začela vzdigovati in ledene plošče so se kupičile v kupe hribčekom enake in zaježavale tok vode in pretile z nevarnostmi. Lastniki mlinov kakor tudi drugi so zavžili dokaj straha. Mlini, ki niso bili iz Mure iznošeni v soboto pred starim letom, so se morali pospraviti v nedeljo na starega leta dan. Kjer se to ni storilo, šla je voda notri. Novo leto nam je na Murskem polju prineslo še drugo nesrečo. Kakor prejšnje leto na več krajih, tako je izbruhnil tudi letos dne 2. prosinca ogenj v Zgornjem Krapju na najbolj nevarnem prostoru. Brezdvomno je tukaj hudobna roka vmes. Ogenj je bil nastavljen na južni strani in kdor pozna vas Krapje, ugane takoj, da bi imel upepeliti celo vas, ki ima hiše in druga poslopja postavljena tikoma. Pa ljubi Bog je čuval s svojo roko nad nami in zaščitnik sv. Florjan, v kojega stavijo gasilci veliko zaupanje. Domače evensko gasilno društvo je bilo hipoma na pogorišču s svojimi štirimi oddelki, vsak oddelek s svojo brizgalnico. Istotako so prihitela na pomoč še gasilna društva Lukavci, Vržej, Noršinci, Križevci, Ključarovci in Ljutomer. Tem se je pridružilo lepo število drugih pridnih delavcev in delavk. V varnost so prišli trije orožniki, posebno pa ljudstvo je bilo ovelojeno, da je prišel na pogorišče tudi c. kr. glavar iz Ljutomera. Ker je pihal močan jug, je ogenj strašno razsajal ter nesel goreče utrinke po celi vasi, a ljubi Bog in delavni ljudje so storili, da so le trem posestnikom zgoreli škednji s krmo ter vozne in druge oprave. Dobri Bog povrne stotero vsem veliki trud. H koncu še bodi omenjeno, v čast našim gasilcem, da so pri požaru na Cvenu 18. nov. l. l. presekali goreč, s slamo krit hlev, ki je bil natlačeno poln s krmo in sicer presekali tako, da je hleva le zgorela tretjina. Zveza gasilnih društev za ljutomerski okraj je pri občnem zboru v Stročji vesi dne 26. novembra lanskega leta odlikovala vodjo plezavcev J. Slaviča ter plezavca A. Trojnarja in Antona Krambergerja, gasilca noršenskega gasilnega društva. Gasilec.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Imenovanja. Dr. Fran Glas, sodnijski pristav v Ptujju je imenovan sodnikom istotam. Zato mesto je bilo mnogo starejših in v višjih službah stoječih uradnikov, a dobil jo je dr. Glas, ker je odločen nemški nacionalc. Slovenski listi so imeli z njim že veliko opraviti. Ker je pristav dr. A. Boscheck, ki je bil zmožen slovenščine, prestavljen kot državnega predsednika namestnik v Ljubno med Nemce, ni sedaj v Ptujju pri sodnji uradnika, popolnoma zmožnega z besedi in pisavi slovenščine. Kako naj sodnik sodi, če ne razume jezika strank? — Sodnik v Šmarju g. Juri Kristof je imenovan deželno-sodnim svetnikom ter ostane v Šmarju, isto imenovanje je dobil tudi sodnik slovenjegraški pl. Sokoll. — Davčni adjunkti so postali praktikantje F. Presinger, F. Topolnik in H. Drogenik.

Narodni učitelji, pozor! Marburgerca' prinaša v št. 2 iz št. Ilja v Slov. goricah naslednji dopis: Opozarjamo nemške učitelje, ki imajo usposobljenost tudi za slovenski poučevalni jezik, na nadučiteljsko mesto na tukajšnji štirirazredni dvojezični šoli, ter jih pozivljamo, da prosijo za to mesto. Prošnje se morajo vložiti do 31. januarja. Št. Ilj ima železniško postajo, poštni in brzojavni urad, zložno zvezo z Mariborom ter se predlaga, da se uvrsti v drugi plačilni razred. Mi pa pravimo: Narodni učitelji z najboljšimi spričevali naj se sedaj žrtvujejo ter potegujejo za to velevažno mesto. Sicer pride šola v roke kake osebe, ki bo v nemčurski politiki velikan, v vzgojevanju in poučevanju pa pri-
tlikovec.

Most čez Dravo mislijo zidati iz Vuhreda v Marenberg. V Marenbergu se bo zidalo novo sodiščno poslopje.

Zadavil se je v Brežicah 30. decembra pr. l. Janez Hotko s kosom govedine v gostilni pri Druškoviču. Slučajno ni bilo nobenga zdravnika doma, in je nesrečnež med potom v bolnišnico umrl.

Okrajni zastop marenberški je naredil za tekoče leto 1900 lep proračun. Dohodkov bo imel približno 1536 K, izdati pa misli 16.110 K. Ker hoče več izdati, kakor pa bo dobil, zato je sklenil 33 odstotkov doklad. Čujte, 33 odstotkov doklad v marenberškem okraju! Sedaj pa Vas, slovenski kmetje vprašamo, kaj je storil okrajni zastop v preteklem letu? Koliko cest Vam je popravil? Koliko potokov uravnal? Kaj je storil za živinorejo, kaj za lesotrštvo? Ali sploh veste, kaj je storil za Vas? Toraj ne veste? Mi tudi ne! Zato pa, slovenski kmetje, pustite vse one znane gospode iz trgov, naj si ti vladajo svoje trge, sami pa si izvolite slovenske moze ter si sestavite slovenski okrajni zastop! Ne udajte se nemškimi hujskačem!

Ponikva. Poroča se nam: Umrl je po dolgi mučni bolezni dne 27. dec. Jakob Sovič, posestnik v Ostrožnem pri Ponikvi, star 65 let. Bil je blagega srca, vrl narodnjak in dober gospodar. Naj v miru počiva!

Pri Malinedelji je doma na dan novega leta g. Blaž Korošec, po domače Kralič, oče spoštovanega okr. zdravnika v Kranju, gosp. Antona Korošca.

Iz Zič pri Konjicah na pišejo: Vlč. g. J. Zidanšek, profesor v Mariboru je za tukajšnjo čitalnico in šolarsko knjižnico podaril knjige »Jeruzalemski romar«, za kar se mu izreka prisrčna zahvala. — Pokojni Juri Železinger, posestnik v Žičah je volil 30 gl. za uboge tukajšnje šolarčke. Preskrbi se jim nekaj obleke, obuvala in knjig. Šolska mladina izkazuje hvaležnost z molitvijo. Našo šolo in čitalnico priporočamo naklonjenosti rodoljubov, ker sta vsled slabih tukajšnjih gmotnih razmer zares podpore potrebni.

Pristava. Rodoljubi in prijatelji šolske mladine so omogočili, da se je obdarilo trinajst revnih učencev oziroma učenk tukajšnje šole s toplimi spodnjimi oblačili in da dobiva na dan desetorica otrok toplo kosilo. V imenu obdarovanih se dotičnim dobrotnikom tem potom iskreno zahvaljuje šolsko vodstvo v Pristavi.

Za olepšanje šentkriške cerkve na Slatini je daroval cesar 1000 K.

Z nožem. V gostilni pri vulgo turški mački v Celji je napadel v petek večer pred sv. tremi kralji zidar Vratnik po domače Lipčev vsled nekega prepira svojega tovariša z nožem ter ga pri očesu nevarno ranil.

V Slovenski Bistrici so pri volitvi v okrajni zastop iz veleposestva zmagali Nemci.

Zopet grozna nesreča. Od Sv. Marka pri Ptujju: Nismo se še oddahnili groznega utisa zaradi ustreljenega Feguša, že se je zgodila druga nesreča. V ponedeljek 8. t. m. zvečer okoli pol 9. ure so šli fantje iz gostilne proti domu ter se grede nekaj sprli. 20 letni Vid Bezjak, po domače Štefov, je druge miril, naj ne krikajo mimo cerkve in šole ter naj se spravijo. A jedva 20 korakov od Štefovega doma zjezi se Matečev Jože zopet ter zabode nesrečnega Vida z nožem v vrat. Hipoma je privrela kri iz prerezane srčne žile. Nezavestnega fanta nesejo v očetovo hišo. Hitro gredo po duhovnika, a le sv. poslednje olje mu še morejo dati, in kmalu potem je bil fant mrtev. Jože Matečev pa je zbežal v noč. Odhitel je ves preplašen k svoji materi v Meretince v sosedno župnijo Sv. Marjete ter jih prosil rekoč: Mati idite gledat, kako je onemu fantu, zbila sva se. Uboga mati pride danes povpraševat po bolniku, a malone omedli, ko vstopi in vidi mrliča na odru. — Oj nesrečno žganje! Mladina slovenska, varuj se ga in srečna bodeš časno in večno. Izogibajte se gostilne in ostanite o večerih doma. Noč ima svojo moč!

Iz gornjeogradskega okraja. Mnogo zaslužni gospod Josip Pirš posestnik v Mozirju je vsled svoje starosti in mučne bolezni tajništvo okrajnega zastopa gornjeogradskega z dnem 31. decembrom 1899 odložil, in je bil njegovim naslednikom v tem tajništvu gospod Franc Podbrežnik, občinski tajnik v Bočni, imenovan.

Za Haloze. Gosp. poslanec Žičkar je predložil v zadnjem državnozbornem zasedanju zakon, ki bi naj bil posebno ubogim Halozam v prid. Država lahko sedaj da podporo, četudi dežela nič ne da, in država sme tudi več dati kakor dežela. Dosedaj to ni bilo mogoče.

Slovenecem iz okolice. Za volitev v volilno komisijo naj nam takoj naznanijo svoje kandidate, katere objavimo potem v »Südst. Post« in v našem listu.

Volitev v veleposestvo v Gorici se je končala ugodno za Slovence. Izvoljen je slovenski veleposestnik g. Oskar Gabršček. Italijani so postavili svojega kandidata, grofa Lanthieri, kojega je tudi vlada (oho!) krepko podpirala, a propali so ž njim veličastno.

Strašen potres na Ruskem. Iz Tiflisa poročajo, da je v okrožju Ahalkalaka zadel potres 13 vasi, izmed katerih jih je šest popolnoma porušil. Dosedaj so našli 600 mrtvih. Potres se ponavlja. Pred vsakim sunkom grmi pod zemljo, kakor bi se čulo streljanje topov.

Društvene zadeve.

Slovanska čitalnica v Mariboru priredi v letošnjem pustu v »Narodnem domu« sledeče veselice: 13. prosinca: domači večer s plesom v mali dvorani; 3. svečana: sijajni ples v veliki dvorani; 17. svečana: domači večer s plesom; 25. svečana: pustna veselica. Na obilno udeležbo vabi uljudno odbor.

„**Revček Andrejček**“. Kakor smo že poročali, priredi imenovano igro »Bralno in pevsko društvo Maribor« dne 2. febr. t. l. Uloge, kakor čujemo so v rokah novincev-diletantov, ki se pa morajo z vso marljivostjo poprijeti učenja, da bodo zmagovali težavne uloge. Tako mlado društvo in še mlajši diletantski odsek, pa tako velike igre uprizarjati, kaže — da ima društvo marljive odbornike.

Gospodarsko-bralno društvo v Kozjem bo imelo v nedeljo, 14. t. m., v prostorih g. Guček-a svoje občno zborovanje z običajnim vspeodom. Člani bralnega društva, pridite vsi. Po zborovanju prosta zabava.

Narodna čitalnica v Ptuj je imela dne 1. januarja t. l. občni zbor; stari odbor položil je račune za 36. društveno leto, volil se je novi odbor. Ta obstoji iz gg.: Dr. Fr. Jurtela, predsednik; dr. Tom. Horvat, podpredsednik; dr. Anton Brumen, Iv. Kavkler, Franc Toplak, Franc Natek, Franc Mahorič, Ivan Peteršič, Ferdo Skuhala, Jos. Velesnik in Lenart Vavpotič. Minolo leto so umrli ti-le udje: Andrej Jurca, dr. Jak. Ploj, Jan. Sedlaček, Alojz Bratuša in J. Jeremic. Le nekateri zunanji Slovenci podpirajo društvo; večina se za to društvo, kakor tudi za dijaško kuhinjo niti ne zmeni, prepušča velikodušno vso skrb le v Ptuj živečim Slovincem. Dijake pošiljati v mesto, skrb za nje pa prepuščati drugim, to je . . .

Zadruževanje. Dne 7. t. m. se je ustanovila kmetijska zadruga v središki župniji. Načelnikom je izvoljen g. Raušl, župan obrški, blagajnikom g. Bratuša. Načelnik nadzorništva je g. Kosi, učitelj istotam. V nedeljo je prva odborova seja. Nemški listi so kričali, da se ustanavlja konsum. To ni res, konsuma ne bomo imeli, dokler bomo izhajali s svojim narodnim trgovcem.

Kmetijska zadruga pri Sv. Trojici z okolico se je osnovala preteklo sredo. V odbor so voljeni: Friš Jožef, trgovec in posestnik pri Sv. Trojici, ravnatelj; Posinger Franc, tržan, tajnikom; Klemenčič Jožef, tržan in veleposestnik, blagajnikom; odborniki so pa: Elbl Janez, obč. predstojnik pri Sv. Benediktu, Ljubeč Franc, obč. predstojnik

in veleposestnik v Senarski, Ploj Tomaž, veleposestnik v Oseku, Družovec Lovro, veleposestnik v Verjanah. Nadzornikom so voljeni: Vogrin Anton, veleposestnik v Povčiču, Slapernik Alojz, trgovec pri Sv. Trojici, Družovec Lovro, veleposestnik v Senarskem, Kramperger Gregor, posestnik v Ženjaku, Pihler Franc, veleposestnik v Verjanah. Odborniki in nadzorniki, ki jih lahko imenujemo cvet ali krono župnije Sv. Trojice, so nam porok, da bo zadruga dobro uspevala. Pristopilo je takoj 43 udov, sedaj jih zadruga šteje že 50. Na delo za ubogega kmeta trpina!

Učiteljsko društvo za ormoški okraj izvolilo si je pri občnem zboru 4. januarja sledeče društvenike v novi odbor in sicer: nečelnik g. Anton Porekar (Hum); njegov namestnik g. Ivan Košar (Velika Nedelja); tajnik g. Adolf Rosina (Ormož); blagajnik gpč. Micika Melcher (Velika Nedelja); odbornika: g. Anton Kosi (Središče) in g. Josip Rajšp (Ormož).

Nova posojilnica. Preteklo nedeljo se je osnovala Reiffeisenova posojilnica in hranilnica pri Sv. Kunigundi na Pohorju. Zveza slovenskih posojilnic je poslala iz Celja revizorja gosp. J. Jošt-a, kateri je v primernem govoru dobro raztolmačil pravila obilno zbranemu občinstvu. Župnik gosp. J. Šelih je pozdravil zbrane farane z navdušenim govorom in močni zbor pohorskih fantov je zapel pod vodstvom g. J. Močnik-a, šolskega vodje — ono krasno pesem — »Lastovski v slovo«. Vršilo se je vse v najlepšem redu. Videti je, da se zeleno Pohorje dobro pripravlja za prihodnost. Le tako naprej. Živeli!

Ljutomerska čitalnica ima v soboto dne 13. t. m. ob 7. uri zvečer v čitalniških prostorih g. Sršen-a svoj redni občni zbor po običajnem vspeodu. Vsi p. n. udje se prosijo, da se ga vdeležijo polnoštevilno. Ob enem pa najljudneje vabimo vse zunanje, ki večkrat pridejo v čitalno sobo, da blagovolijo pristopiti kot podporni udje. Po čitalniškem občnem zboru vrši se ravno tam občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljutomer. Gasilno društvo Stročja vas — Pristava priredi v nedeljo dne 21. t. m. takoj po večernicah tombolo v Ljutomeru v prostorih g. Sršen-a. Čisti dohodek je namenjen za pokritje društvenih stroškov. K mnogobrojni vdeležbi vabi odbor.

Od Sv. Križa pri Ljutomeru se javi, da bo imelo ondotno bralno društvo svoj občni zbor, dne 21. t. m. takoj po večernicah v šoli. Po nagovoru gosp. predsednika in po poročilih tajnika, blagajnika in knjižničarja, bo se vršila volitev novega odbora, pobirala udnina in sprejemali novi udje. Več mladeničev misli zopet na novo k društvu pristopiti, kar se radostno pozdravlja!

Katoliško bralno in gospodarsko društvo v Hočah priredi dne 21. t. m. v gostilni Sim. Šunko-ta po večernicah svoj občni zbor z običajnim vspeodom. K mnogobrojnej vdeležbi vabi najljudneje odbor.

Kmetijsko bralno društvo na Hajdini bode imelo v nedeljo 14. t. m. takoj po večernicah v Senekovič-evej gostilni na Spodnji Hajdini svoj letni redni občni zbor z naslednjim vspeodom: 1. Poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Volitev odbora. 4. Vplačevanje udnine. 5. Nasveti. Vsi udje se vabijo, da se zborovanja vdeležijo. Pri tej priložnosti sprejemali se bodo tudi nove udje.

Kmetijsko društvo v Marnbergu ima v nedeljo dne 21. t. m. prvi redni občni zbor. Vspeod: 1. Potrdilo računa zavžitnega društva za l. 1899. 2. Dopolnilna volitev predstojništva in pregledovalnega odseka. 3. Volitev nadzorništva za podružnice. 4. Volitev peterih udov razsodišča. 5. Razdelitev čistega dobička in zalaganje rezervnega zaklada. 6. Razni predlogi in nasveti.

Karčevina pri Vurbergu. Dne 18. t. m. ob 2. uri se bo v prostorih Alexandra Graber-ja v Karčevinah pri Vurbergu go-

vorilo o vinarstvu in društvenih zadevah. Vinarstvo društvo v Vurbergu vabi vse vinarne gradnike v obilnem številu.

Kmetijska zadruga v Jarenini priredi dne 28. t. m. drugi poučni shod. O zadnjem poročamo prihodnjič.

Bralno društvo v Framu bode v nedeljo 14. t. m. po večernicah v prostorih g. Turner-ja imelo svoje glavno zborovanje. Pri tej priliki bode potovalni učitelj g. Belé govoril o sredstvih za zatiranje »strupene rose«; po govoru bode volitev novega odbora in srečkanje raznih daril udom društvnikom.

Grozna nesreča pri Ptuj.

Grozna nesreča se je pripetila v noči od 5. do 6. t. m. pri Sv. Marku niže Ptuja. Blaža Feguša, kmeta iz Novevasi, našli so v gozdičku dornovske grajščine ustreljenega. Prsi so mu bile dvakrat prestreljene. Ponesrečenec je bil še-le 37 let star, vdovec in oče 5 neoskrbljenih otrok, kojih hodita še samo dva v šolo, trije pa še manjši so sedaj sirote.

Nekaj fantov in mož se je baje pogovorilo, da hočejo nabiti lovca, ki straži na grajske fazane v gozdičku. Šli so v noči v gozd, kjer je bil okoli 3. ure Feguš ustreljen v srce. Vsi drugi so pobegnili. Med tukajšnjimi prebivalci vlada nepopisna razjarjenost nad tem nezaslišanim dejanjem. Jeli res, da je 100 fazanov grajščaka dornovskega več vrednih nego človeško življenje?! Vse ljudstvo je razkačeno in do skrajnosti nevoljno nad počenjanjem grajščinskih lovcev in nad škodo, katero grozovito občuti vsled preobilih fazanov. V majhnem gozdičku, niti četrt ure hoda dolgem in širokem, prebiva več stotin fazanov. Ti se redijo ob poljskih pridelkih domačih kmetov, kojim predrzni tiči izkopljejo tretjino setve ter vzamejo vsaj toliko tudi žetve. Ni čuda tedaj, da premaga večkrat naše ljudi ljuta jeza in pa velika nevolja. Da si jezo ohladi, šel je že marsikateri zvečer ali v noči v gozd in pri nas ne mine pol leta, da bi se ne zgodila kakova nesreča. Že več jih je bilo obstreljenih in zaprtih. Nedavno je bil zaprt mlad fant. Njegova nevesta je kmalu za tem žalosti umrla.

Lovske prestopke kaznujejo pri nas na tale način: Jeden fant dobil je leto zapora z 80 posti. Drug mož je bil obstreljen zaradi par fazanov. Trpel je grozne bolečine, imel plačevati zdravnika, potem je bil dolgo zaprt, slednjič so mu naložili še toliko globo v denarju, da je moral konj od hiše, da je dobil potreben denar. Zopet drug mož je bil obstreljen, da je ležal več mesecev med življenjem in smrtjo na bolniški postelji. Potem se je podal sam v namenjeno mu ječo. A poslali so ga na dom. Potem pa so prišli žandarji ter ga odvedli s seboj uklenjenega v ječo. — Nekod našli so kosci v travniku jajca na gnezdu. Ne misleč, da bi bilo kaj hudega, ocvrjejo si je za majhno južino. A gorje! Nek lovec kmalu izvoha, da so snedli kosci jajca divjih rac. Vsi so bili zaprti dolgo časa.

Vprašal bode marsikateri: »Kako še mogoče, da se v kljub tolikim nesrečam in kaznim ljudje ne spametujejo? Gospod urednik! Pridite gledat, kako se nam godi! Delamo noč in dan ter se trudimo v potu svojega obraza, a divjačina nam pripravi toliko škode, da bi človek lahko krvave solze jokal. Pol ure od gozda gredó na polje cele trume fazanov, kar ti ne oškodujejo, pojedó zajci, včasih ostane nam le tretjina ali polovica poljskih pridelkov. Svetujte nam gosp. urednik! Naznanite to v »Slov. Gosp.«, naj zaslišijo naše tožbe tudi naši deželni poslanci. Ako imajo le iskrico ljubezni do nas ubogega ljudstva, morajo nam pomagati. Naša nevolja in žalost je do vrhunca priklopela, ko vidimo, da divjačina utegne kedaj še več vredna biti nego človeško življenje.

Mi sicer obsojamo lahkomišelnost nekaternikov, ki hodijo po nevarnih in prepovedanih potih, pa, gosp. urednik, ko bi vedeli,

kako se pri nas godi, umeli bi, da se nekateri vročekrvni ljudje spozabijo tako daleč, da hočejo z lastno roko maščevati se zaradi prizadete škode in pa neznosnih razmer. Prosimo toraj še enkrat, gosp. urednik, svetujte nam, poslanci slovenski, pomagajte nam!

Gospodarske stvari.

Zadružni vestnik.

Vlada o gospodarskih zadrugah. Državna vlada je izdala sledeča navodila deželni vladam: 1. Politične okrajne oblasti in občine se naj opozorijo na važnost zadrugnega delovanja. 2. V vsaki občini naj se, ako mogoče, ustanovijo posojilnice. 3. Posojilnice naj se združijo v zveze. 4. Posojilnice naj skrbijo tudi za skupno nakupovanje gospodarskih potrebščin (le kolonialno blago naj še bo izključeno). 5. Zveze naj prevzamejo skupno naročevanje. 6. Prodaja gospodarskih pridelkov se naj tudi po zadružnem potu uredi. Zato se naj nasvetuje z ozirom na krajevne razmere ustanavljanje in pospeševanje mlekarjskih zadrug, konopljarjskih, hmeljarjskih, vinarskih, žganjarjskih, pekarskih, perutninarjskih, konjerejskih itd. 7. Naj se ustanovljajo žitna in druga skladišča. 8. Zadrugam se bodo dovoljevale državne podpore. Iz tega se razvidi, da tudi državna vlada uvideva veliko korist zadruževanja.

Zadružništvo na Nemškem. V nemški državi je bilo l. 1897 že 2728 kmečkih posojilnic, ki nakupavajo svojim udom tudi blago. L. 1897 so jim nakupile čez 14 mil. mark blaga. Toda vkljub temu se število

samostojnih trgovcev ni zmanjšalo, ampak je od l. 1882 do 1895 poskočilo od 380.228 na 476.642. Na Angleškem je vse polno zadrug in med njimi je bilo l. 1806 okoli 500 konsumnih društev. V Švici je bilo l. 1895 že 2500 zadrug, med njimi 204 konsumnih društev. V Italiji je bilo l. 1897 zadrug 1013. V Avstriji je bilo l. 1896 nemških konsumnih društev 324.

O konsumnih društvih piše gosp. Lapajne v svojem listu «Slov. zad.» tako-le: «Ako se ustanovi kje konsumno društvo, je to toliko, kakor bi se en trgovec več ustanovil. Ako je društvo v dobrih rokah, predstavlja dobrega trgovca, ako je v slabih, predstavlja slabega in bode kmalu razpalo.» Prav umestno g. Lapajne tudi opominja: «V obče pa moramo Slovencem svetovati, da pri snovanju vseh gospodarskih zadrug previdno postopajo. Kakor smo mi topli zagovorniki vseh slovenskih društev in zadrug, tako moramo vendar resno svariti pred vsako preveliko hitrostjo in strastjo na tem polju.»

Zadruge morajo paziti 1. da se vodi imenik zadružnikov, 2. da vsaj do konca junija položijo račune z računskim sklepom in bilanco, 3. da se sklepi občnega zbora zapisujejo v posebno knjigo, 4. da se udom na zahtevanje dajo pravila in računi, 5. da se deželni vladi na zahtevanje pošljejo pravila in računi, 6. da se odpoved in odstop zadružnikov vpiše v dotični imenik, 7. da se skliče redni občni zbor, 8. da se v priobčilih ne nahajajo nobene nepravilnosti, 9. da se vedoma nikdar nič krivega ne naznani ali potrdi. V vseh teh slučajih ako se ne izvršujejo, lahko trgovsko sodišče zadruge kaznuje z visokimi globami in z zaporom.

Kaj naj delajo zadruge po zimi. Načelstvo zadrug naj po zimi poskrbi za družnikom pouk. Slovenska potovalna učitelja sta g. Martin Jelovšek in g. J. Bele. Iz prijaznosti in rodoljubja poučuje tudi g. J. Kač v Žalcu. Gosp. M. Jelovšek poučuje o živinoreji in gnojenju, g. J. Bele o vinarstvu in gnojenju vinogradov ter travnikov, g. J. Kač pa posebno o zadružnem življenju. Ti gospodje so navadno že za nedelje obljubljeni. Toda sedaj v zimi imajo kmetje tudi med tednom nekaj časa, in imenovani gospodje so jako radi tudi med tednom na razpolago. Za g. Jelovška in Beleta je treba pisati na slavni deželni odbor v Gradec, za g. Kača pa naravnost njemu v Žalec. Oblasti se naznani zborovanje kratko (na dopisnici) vsaj 24 ur prej. Pristojna oblast je c. kr. glavarstvo dotičnega okraja. V poučevanju naprej!

Listnica uredništva. G. J. F. v Podgorju: Hvala! Bomo premišljevali! — G. dop. na Dunaju in na Dobrni: Hvala! Če bo le prostor, objavimo. — G. dopisniku iz Haloz: Oprostite, v to številko ni bilo več možno. Prihodnjič! Le večkrat! — G. dopisniku od Malenedelje: Žal, morali smo okrajšati. Za prostor nam gre tako trda! Poročajte le večkrat kaj! — Gsp. dop. v Senarski: Žal, prepozno! Kakor vidite, smo dobili tudi od drugod dopis, katerega smo dali takoj staviti! Oglasite se večkrat! — G. dop. od Sv. Urbana in od zunaj Radgone: Hvala, pride! Tokrat zaradi prostora ni mogoče. Pozdravljamo! — G. dopisniku iz Črešnic: Grozno kočljiva stvar. Če se da spraviti v diplomatsko obliko, objavimo svoječasno!

Loterijne številke.

Gradec, 5. jan. 1900 3, 1, 33, 79, 18
Dunaj „ „ „ 88, 62, 68, 46, 10

Zelo velika zaloga in nizke cene.

Priporočam svojo popolnoma novo sortirano zalogo: novošegnega suknja za moške in dame, vse vrste porhanta, oksfortov, posteljnine, perila, robcev, miznih prtov, servietov, bele in barvane tkanine, vsake vrste srajc, hlač, šalov, zimskih robcev, pletenih nogavic, volnenih in svilnatih robcev in vsakovrstne podlage.

10-10

Obilnemu obisku se priporočujoč, sem udani

Matevž Stergar,

V Gosposkih ulicah 11, k „Zvezdi“ v Mariboru.

K „Zvezdi“ v Gosposkih ulicah.

K „Zvezdi“ v Gosposkih ulicah.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Za kmete! Za vinogradnike!

Da se uniči grenkuljica in divja gorčica, kakor tudi, da se oškropijo vinogradi, in pa da se pokončajo drevesni škodljivci, izumila sta

Ph. Mayfarth in drug

patentirane, samotvorne noseče ali vozeče kropilnice

Syphonia

ki so najbolj vporabljive in ki samotvorno kropijo tekočino po rastlinah, ne da bi bilo treba pumpati. Veliko tisoč teh kropilnic se porablja in mnogo pohvalnih priznanj potrjuje vrlino proti vsem drugim sistemom.

Odlikovan z nad 400 zlatimi, srebrnimi in broncastmi kolajnami.

Natančne imenike in mnogobrojna priznanska pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se želijo.

Zahtevajte narisane in popisane cenike od

Ph. Mayfarth in dr.

c. kr. a. p. fabrika gospodarskih strojev, spec. za stroje stiskalnic grozdja in sadja. — Dunaj, II. Taborstrasse 71.

Dopisnice razglednice

(Ansichtskarten)

izdeluje podpisana prav lično, hitro in po ceni.

Kdor želi založiti kako razglednico mora doposlati fotografijo dotičnega kraja.

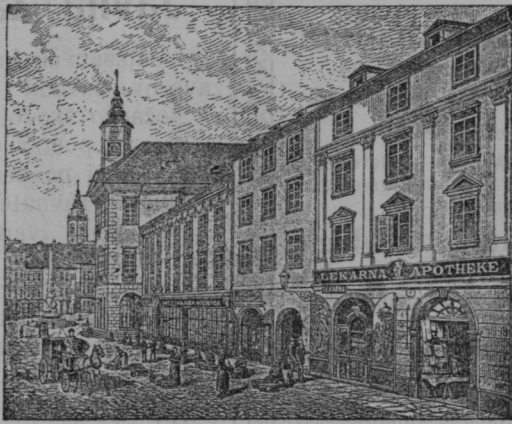
Za obila naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Koroška ulica št. 5.

Lekarna
Trnkóczy

v Ljubljani (Kranjsko)
priporoča naslednja, dobro preskušena zdravila:

Najceneje se dobiva v tej lekarni pri naročitih po pošti, ter se od tu pošilja koj celo samo en komad.

Štedljivim gospodinjam, dojenčkom, otrokom, nervoznim, rekonvalescentnim, slabotnim, tistim, ki trpijo vsled pomanjkanja krvi in bledice, vsakemu bolniku, sploh vsakemu se priporoča mesto slabe, razburjajoče kave in ruskega čaja **dr. pl. Trnkóczyjev kakao-sladni čaj** kot okusno, redilno, zdravo in ceno živilo. Zavoj (1/4 kile vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

krogljice

odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — skatlja 21 kr., zamotek 1 gld. 5 kr., —

Pocukrene krogljice. 1 skatolja 40 kr., 3 skatolje 1 gld.

Varstvena znamka.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsni,

pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša šelk a, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Varstvena znamka.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnjenje za križ, roke in noge, kot zopet poživiljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolečino namaže. Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnena na ohranjenje zdrave in krepke živine, opozarjamo jih posebno na naše dijetetične redilne preparate za živino.

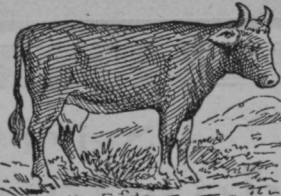
Dokt. pl. Trnkóczya

Živinski

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah in konjih. Že skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kadar živina noče žreti, za zboljšanje mleka. Zamotek z navodom kako se more rabiti 50 kr., 5 omotov 2 gld.

Prašičji

redilni, krmilni prah. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabi, služi za tvorbo mesa in tolsče. 1 zamotek 25 kr., 5 omotov samo 1 gld.

Varstv. znamka.

Na prodaj

novozidana hiša z lepim vrtom, 4 stanovanja po 1 soba in kuhinja v Novivesi pri Mariboru. Vpraša se pri J. Spes, št. 147 v Novivesi. 3-3

Kdor hoče 400 mark⁴⁷ garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znakom: V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

Rodoljubi! Spominjajte se o vsaki priliki dijaške kuhinje.

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleestnike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prapnino. 50

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Stomšekove
„PRIDIGE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: «Vaje cerkvene zgovornosti» str. 1—150. — Potem I. del «Pridige ob nedeljah» (50) str. 51—248; II. del «Pridige ob zapovedanih praznikih» (20) str. 251—306; III. del «Pridige ob cerkvenih godovih» (12) str. 309—348; IV. del «Pridige ob godovih svetnikov sploh» (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupaj 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštnino je 4 K.

Dobiva se v „tiskarni sv. Cirila v Mariboru“ pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Umetno-obrtna delavnica
cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca v Mariboru,

Kokoschnegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 49

Trgovina s papirjem in galanterijskim blagom v Ptuju zraven glavarstva

priporoča slav. občinstvu in prekupovalcem veliki izbor kovčkov platnenih in usnatih, denarnic, pip lesenih in porcelanastih, denarnic, ustnikov, cevi zd pipe, žepnih nožev, škarij, nožev in vilic, žlic, britev, očal, šivank, igel za lase, glavnikov, krtačic, mila, parfumov, harmonik kakor tudi šila, dret, špagovine itd.

Dalje različnih krtač, remen in pasov, gumbov, brošk, prstanov in rinčic.

Istotam dobiva se lepi pismeni, kancelijski konceptni, svilnati in barvani papir, kovertov in vizitnic v vseh velikostih, prodaja se po zelo ugodni ceni.

Zaloga tiskovin, molitvenih in šolskih knjig. — Na veliko znižane cene, zunanja naročila se možno točno odposiljajo. Priporoča se z velespoštovanjem

12 J. N. Peteršič, Ptuj.

Vsake vrste okvirov in različnih podob

Najboljše strune za citre, gosli, kitare in tamburice.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Naznanilo.

Dovoljujem si naznaniti častitim gospem v mestu in na deželi, da izdelujem obleke vsake vrste po najnovejših dunajskih in berlinskih modnih časnikih in to zelo elegantno in po nizki ceni.

Poučujem tudi v prikrojevanji in izdelovanju oblek po zelo lahkem načinu.

Priporočujoč se, da me počastite z mnogobrojnimi naročili se bilježim udano 9-

Tončika Koren,
krojačica za ženske obleke
Maribor. Nagystrasse št. 10

Na prodaj

Prostovoljno se proda okoli 40 oral zemljišča, 8 oral gorice s hramom in veliko prešo, 4 orale sadonosnika, 27 oral gozda. Okraj Ptuj, občina Dolna, Vrh. Prodaja se vrši 22. januarja na Ptuj v pisarni gospoda inženirja. Cena oralna 100 gld. — **Jožef Weiss,** pri Sv. Marjeti na dravskem polju št. 16, p. Rače na juž. žel.

1 Na prodaj.

Novozidana hiša v koroškem predmestju je na prodaj ali pa se tudi zamenja za kako posestvo na deželi. Hiša nese 450 gl. letno. Naslov: **Marija Kicker,** Kärntnerstrasse 67, Maribor.

Zakaj v Ameriko

ko si doma lahko denarja zasluži, kdor zna pisati in brati in mu je resna volja truditi se. Vprašanja v tej zadevi pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom »Ne v Ameriko!« poste restante v Ljubljano. 3

Vrli Slovenec,

kateremu je mogoče v Mariboru na odličnem prostoru postaviti si primerno prodajalnico, naj se oglasi pri meni, da mu prodam pod ugodno pogodbo različnih voščenih sveč, voska itd. iz svoje lastne zaloge voska in medu **pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.**
A. Aubl.

Na prodaj!

Podpisani ima na prodaj tisuč trsov riparije portalis z edno do štirimirozгами na zeleno cepjenih, tudi tisuč enakih vlačenk z eno ali dvema rozgama. Vsaka rozga velja 20 h. Nadalje tisuč zmešanih sort; šipon, beli ranfol, belina, bela in črna kapčevina, hosjek, volovina, rislink in burgundec, rozga po 16 h., k vsaki stotini pridenem deset rozg brezplačno, tudi ima lepa 3—4 letna z najboljšimi sortami pocepljena drevesa po 25 do 40 h komad. Naročila prosi do konca svečana.

Anton Horvat,
v Jaršincih pri Ptuj.

Služba cerkovnika

in organista v Pamečah razpisana je do 1. marca 1900. Prošniki, zmožni kakega rokodelstva imajo prednost.

Svoji k svojim!

Voščar in medičar

priporoča velečastiti duhovščini ter slav. občinstvu sveče po najnižji ceni iz pristnega čebelnega voska, kakor tudi raznovrstne zvitke svečic za božična drevesca, za svečnico itd. Priporoča nadalje svoje raznovrstne okusne izdelke, medeno pecivo, mnogovrstne tržne izdelke ter daja prodajalcem zdatni popust. Za čebelarje se dobiva med (strd), pristni izvrstni ter garantirani pitanec. Kupuje vsak čas med v satovju, kakor tudi rumeni vosek po mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Lovro Pokorn, Celje

Gledališka ulica 3. 1-2

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Na prodaj

Proda se posestvo na Mestnem vrhu št. 12 pri Ptuj. Ono obstoji iz zidane hiše (2 sobi, 2 kleti, shramba) in iz hlevov za živad in za svinje. Posestvo meri 7 oralov in obstoji iz lepega sadonosnika, njiv, loga in male gorice, kar se vse skupaj drži. Plačilni pogoji ugodni. Natančneje se poizve pri **Ivanu Vrabl,** posestnik na Mestnem vrhu 12 pri Ptuj. 1-2

Razglas!

C. kr. okr. sodnija v Ormoži daje na znanje, da se bo dne

18. januarja 1900

dopoldne ob 9. uri pri tej sodnji v sobi št. 1. v zapuščino v Karčovinah umrlega posestnika **Jožefa Štampar** spadajoči vinograd s kletjo in hišo vred v Pavlovskem vrhu, zemljišča vlož. št. 32 kat. občina Pavlovski vrh, ki meri 1 oral 104 □° na prostovoljni dražbi prodalo.

Vinograd se bo izklical za 500 gld. in se ne bo prodal pod 450 gld.

Vsaki licitant mora koj plačati eno tretjino, drugo tretjino v enem mescu in zadnjo tretjino v dveh mesecih.

C. kr. okrajna sodnija v Ormoži, dne 14. dec. 1899.

Na prodaj!

ali pa v najem na pet let zaradi potovanja v tuje kraje v prijaznem trgu Rečici v zgornji Savinski dolini **usnjarija** z vsem potrebnim orodjem. Vse je v najboljšem stanu. Poleg usnjarije je vrt. Več pove **Franc Jeraj,** trgovec v Spod. Pobrežah, p. Rečica. 3-3

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl,** posestnik graščine **Golitsch** pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naradni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zaboječkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest,** Maribor, Gosposke ulice. 47-50

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celji
v „**Narodnem domu**“
in „**pri kroni**“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, in jih bom dobro plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Kupujem vsakovrstno sad-e za „prešati“ kakor tudi namizno na cele vagone in tudi manj. Kdor ima kaj pošlji ceno in vzorce. Z velespoštovanjem 8—

Anton P. Kolenc.

„Pri dobrem pastirji!“

Pratike in koledarji!

za 1900 se dobivajo 12

J. N. Petersiča v Ptuj.

Javna zahvala!

Podpisani izrekam vzajemnemu zavarov. zavodu banki »Slaviji« za požarno škodo žage, katera mi je zgorela ponoči na 20. listopada pr. l. Takoj po nesreči precenil je namestnik ravnatelja banke »Slavije«, gospod **Ivan Pribil** v Ljubljani vso škodo. Slavna banka »Slavija« mi je v mojo popolno zadovoljnost v takem znesku, do katerega nisem imel pravice, točno izplačala 720 Kron po zastopniku vzajemne zavarov. banke »Slavije« g. **Mihaelu Kerle** na Planici pri Framu. Hvaležna dolžnost mi je banko »Slavijo« priporočati nujno vsakemu slovenskemu posestniku domoljuba ta narodni zavod, ki je vsega spoštovanja vreden; zahvalim pa tudi g. namestnika **Ivana Pribila** za pravično precepitev. Zato omenjeno zavarovalnico vsakteremu najtopleje priporočam. Bodi nam geslo vedno: »Svoji k svojim!«

Šesdobe obč. Ranče, dne 7. januarja 1900.

Franc Bedenik,
poškodovanec.

Anton Lešnik, župan
priča.

Miha Kerle, zast. »Slavije,
priča.

Venček cerkvenih pesmi za šolarje

je sedaj izšel v VI. popravljenem natisu. Komad velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov 6 gld. 80 kr. **proti predplači.**

Poštovina za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 15 kr.
Naročuje se v tiskarni sv. **Cirila** v Mariboru.

Opomba. Pripravlja se tudi izdaja s sekircami, t. j. spremljevanjem za organiste.

Najlepša in cenena darila za vsacega

priporoča

tiskarna sv. **Cirila** v Mariboru

izmed drugih nabožnih reči, molitvenike iz svoje zaloge:

»**Venec pobožnih molitev in svetih pesmi**« Vezan v šagrin in zlato obrezo gld. 1.70, vezan v usnje in zlato obrezo gld. 1.60, v usnje z barvano obrezo gl. 1.40.

»**Dekliške bukve**« Vezane v usnje z zlato obrezo gld. 1.50, vezane v usnje z barvano obrezo gld 1.30.

»**Duhovni vrtec**« Vezan v usnje z zlato obrezo 85 kr., s kopčo 95 kr.

»**Sveto opravilo**« Vezan v usnje z zlato obrezo 55 kr., z barvano obrezo 45 kr.

»**Ključek nebeški**« Vezan v polusnje z zlato obrezo 40 kr., v usnje in z zlato obrezo 50 kr.

Dalje se dobijo še molitveniki: **Sv. Alojzij, Rafael, Pot v nebesa, Hvalite Boga, Marija Devica, Pobožni otrok** itd. itd.